

Äldreförvaltningen
Tjänsteskrivelse till äldrenämnden

Datum:
2020-10-20

Diarienummer:
ALN-2020-00781

Handläggare:
Jesper Kyrk

Svar på motion om en upphandling av matdistribution till människor med rätt till hemtjänst från Stefan Hanna (-)

Förslag till beslut

Äldrenämnden föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** besvara motionen med föredragningen i ärendet.

Ärendet

Stefan Hanna (-) har i en motion väckt 27 januari 2020 föreslagit att Uppsala kommun utreder hur matbeställningar samt matdistribution till hemtjänstberättigade kan bli mer effektiva samtidigt som de blir mer miljövänliga.

Beredning

Ärendet har beretts av kommunledningskontoret och äldreförvaltningen.

Föredragning

Hemtjänst innebär i första hand hjälp i det egna hemmet. Även vissa åtgärder utanför hemmet ingår i begreppet hemtjänst, som till exempel inköp av dagligvaror (mat). Insatsen matdistribution innebär att en färdiglagad matlåda levereras hem till den enskilde. Matlåda kan erhållas för både lunch och middag. Den enskilde är då hänvisad till den leverantör som den valda utföraren har avtal med.

Inköp kan beviljas för regelbundet återkommande inköp av dagligvaror. Hjälp med inköp av dagligvaror förutsätts ske i närmaste livsmedelsbutik med fullgott sortiment alternativt genom internetleverantör, enligt den enskildes önskemål. Äldrenämnden anser det skäligt att den enskilde får hjälp med detta en gång per vecka.

Insatsen kan även innefatta att planera veckans måltider, att skriva en inköpslista samt att plocka in matvaror i skåp. Den enskildes möjligheter att själv utföra inköpen, till exempel genom distansköp eller genom att nyttja färdtjänst, bör alltid beaktas. Om den enskilde ska följa med vid inköpen ska detta framgå av den enskildes biståndsbeslut.

Kommunens hemtjänstinsatser i form av matdistribution och inköp av dagligvaror inom hemtjänsten fungerar tillfredsställande. Dock finns utvecklingspotential avseende innovation och digitalisering för att möta framtidens demografiska utmaningar och krav på ökad resurseffektivitet inom äldreomsorgen.

Sedan hösten 2019 pågår ett projekt inom hemtjänsten (egen regi) för att se över hur tjänsten för inköp av dagligvaror kan effektiviseras genom digitalisering och varusändning från en leverantör. Vid digitala inköp av dagligvaror är tanken att hemtjänstpersonalen använder surfplattor för att stödja och hjälpa de enskilda att genomföra sina inköp online.

Dialog har inletts med kommunens upphandlingsenhet om framtida kravspecifikationer på en eventuell tjänst. Äldrenämnden avser fatta beslut om att upphandla denna tjänst på sitt sammanträde 22 oktober 2020.

Inom ramen för projektet – digitala inköp har omvärldsbevakning genomförts för att ta del av andra kommuners erfarenheter av motsvarande tjänster.

De förbättringar som skulle förverkligas genom att gå över till en digital lösning med en matleverantör är förmodligen att det blir enklare och effektivare för såväl hemtjänstpersonalen som för enskilda brukare att göra matinköp. Förutom förbättrad arbetsmiljö för hemtjänstpersonalen kommer tidsåtgången för motsvarande serviceinsatser (inköp) med relaterade uppgifter att minska och tiden kan användas på annat sätt i verksamheten. För de enskilda handlar det bland annat om att kunna få mat levererad via digitala tjänster med möjlighet till ökad delaktighet och matvariation i inköpen.

Eventuell miljöpåverkan behöver tas hänsyn till. I nuläget använder fyra av tolv hemtjänstområden (egen regi) bil vid inköp på grund av långa avstånd.

Sammanfattningsvis kan konstateras att motionärens förslag är föremål för ett pågående arbete inom äldreförvaltningens egen regi.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt med föreliggande förslag till beslut.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 20 oktober 2020
- Bilaga, Motion om en upphandling av matdistribution till människor med rätt till hemtjänst från Stefan Hanna (-)

Äldreförvaltningen

Carina Juhlin
Förvaltningsdirektör

2020-01-10

Motion: En upphandling av matdistribution till människor med rätt till hemtjänst

Idag innebär hanteringen av mat till människor med hemtjänst en mycket ineffektiv och miljöovänlig hantering. Om Uppsala kommun upphandlar matjänster separat kommer det mycket sannolikt innebära både att den omsorgsorienterade hemtjänstpersonalen kan ägna sig åt mer omsorg än åt matlogistik. Dessutom blir matlogistiken effektivare, billigare och betydligt miljösmartare. Som alltid handlar detta om en handläggningsprocess som behöver utvecklas och dokumenteras för att genomföra en framgångsrik upphandling. Rätten till matleveranser till hemmet inleds med att en biståndshandläggare beviljar inköp av mat, att någon ska handla åt den som ska få hjälp. Om inte en upphandlad livsmedelsdistributör kan leverera till kunderna kan omsorgspersonal hämtade förpackade kassar i avtalad butik. Bara att förpackning kan genomföras uppskattas bespara minst 15 minuter per inköp. Detta skulle ge kommunen besparing på antal miljoner som kan användas till ex till bättre omvårdnad.

Hemtjänstpersonal skulle istället kunna hjälpa kund att elektroniskt beställa varor som sedan distribueras av upphandlad leverantör. Kunden betalar själv för mat och andra saker som blir inköpta. Med fördel kan kommunen i samband med upphandlingen försöka få så kundattraktiva priser som möjligt. En liknande förbättring av matinköpsprocessen skulle innebära stora besparingar av hemtjänsttimmar som istället kan rationaliseras bort eller användas till bättre medmänsklig omsorg och vård.

Jag yrkar:

Att Uppsala kommun utreder hur matbeställningar samt matdistribution till hemtjänstberättigade kan bli mer effektiva samtidigt som de blir mer miljövänliga.

Stefan Hanna

Kommunalråd

